

***Машинско-електротехничка школа
Прибој***

***ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
2024 -2028. год.***

Прибој, јун 2024. године

Садржај:

УВОД.....	3
ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	3
НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА	4
Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА КОМПЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (CNC) МАШИНА.....	5
Образовни профил: ОПЕРАТЕР МАШИНСКЕ ОБРАДЕ РЕЗАЊЕМ	7
Подручје рада: ЕЛЕКТРОТЕХНИКА.....	9
Образовни профил: ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА.....	9
Образовни профил: ЕЛЕКТРИЧАР	11
Подручје рада: ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И АДМИНИСТРАЦИЈА.....	13
Образовни профил: ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР	13
ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА	16
ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ	16
ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА.....	17
ФАКУЛТАТИВНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	18
ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ	19
СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	20
ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА	21
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	21
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА.....	22
ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА.....	22
И ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ.....	22
ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА	25
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ.....	25
ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ.....	26
ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА	28
ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ	29
СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ	30
ПРОГРАМ ВОЈНЕ ОБУКЕ УЧЕНИКА ЗАВРШНИХ РАЗРЕДА	31

УВОД

Школа остварује школски програм.

Школским програмом ближе се одређује начин на који школа образује и васпитава ученике ради стицања знања, вештина и ставова неопходних за даље образовање и запошљавање, успоставља организациону структуру засновану на тимском раду и одговорности сваког запосленог за остваривање утврђених циљева, као и повезивање са послодавцима и удружењима послодаваца и преузимање свог дела одговорности за развој друштвене средине. Школски програм обухвата све садржаје, процесе и активности усмерене на остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа, и задовољење општих и специфичних образовних интереса и потреба ученика, родитеља, односно другог законског заступника и локалне самоуправе, а у складу са оптималним могућностима школе. Школски програм се доноси на основу плана и програма наставе и учења, односно програма одређених облика стручног образовања, а узимајући у обзир развојни план школе. Школа, у складу са Законом, доноси школски програм, по правилу, на четири године и објављује га најкасније два месеца пре почетка школске године у којој ће почети његова примена.

Поједини делови школског програма иновирају се и надограђују у току његовог остваривања. Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика. Школски програм представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира, програмира и реализује свој рад.

Полазне основе за израду Школског програма су одредбе Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о средњем образовању и васпитању, планови, програми, упутства и остали акти надлежног министарства и одредбе других законских и подзаконских аката које се односе на делатност средњег образовања и васпитања.

ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Циљ Школског програма јесте да пружи увид у образовне садржаје Машинско-електротехничке школе која младима обезбеђује могућност усвајања знања и стицање вештина и способности потребних за рад и запошљавање, могућност континуираног професионалног развоја и могућност квалитетнијег живота у здравој животној средини.

Школски програм треба да допринесе остваривању следећих циљева и задатака:

- Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- Стицање квалитетних знања и вештина и формирање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву;
- Оспособљавање ученика за професионалну каријеру, брзо запошљавање и уклапање у свет рада као и наставак даљег школовања;
- Унапређивање самосталног рада ученика кроз процес практичне наставе и неговање културе рада;
- Развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;

- Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење језичког личног изражавања и информационо-комуникационих технологија;
- Стицање знања, вештина, ставова и вредности неопходних за складан психофизички развој и очување и унапређивање здравља ученика;
- Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике и заштите животиња;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање сопствене традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина, етничких заједница, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- Развој и поштовање расне, културне, језичке, полне, родне и узрасне равноправности и уопште остваривања права на различитост;
- Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства, као и подстицање индивидуалне одговорности, развој свести о себи и способности самовредновања;
- Оспособљавање за решавање проблема, повезивање и примену знања и вештина у даљем образовању, професионалном раду и свакодневном животу;
- Перманентно усавршавање учесника наставног процеса и осавремењивање програма, организације, метода и опреме.

НАЗИВ, ВРСТА И ТРАЈАЊЕ СВИХ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

1. У подручју рада **Машинство и обрада метала** у четворогодишњем трајању школски програм обухвата следеће образовне профиле:
 - Техничар за компјутерско управљање (CNC) машина у четворогодишњем трајању
 - Оператер машинске обраде резањем у трогодишњем трајању
2. У подручју рада **Електротехника**, Школски програм обухвата следеће образовне профиле:
 - Електротехничар информационих технологија у четворогодишњем трајању
 - Електничар у трогодишњем трајању
3. У подручју рада **Економија, право и администрација**, Школски програм обухвата образовни профил економски техничар у четворогодишњем трајању

Настава се остварује на српском језику.

Стандарди општих међупредметних компетенција за крај средњег образовања ("Службени гласник РС", број 117 од 30. децембра 2013.) дати су у прилогу [МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ](#)

Општи стандарди постигнућа за крај средњег стручног образовања и васпитања у делу општеобразовних предмета ("Службени гласник РС", број 117 од 30. децембра 2013.) налазе се у прилогу [ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА](#)

Образовни профил: ТЕХНИЧАР ЗА КОМПЈУТЕРСКО УПРАВЉАЊЕ (CNC) МАШИНА

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	год.
Општеобразовни предмети										
1.	Српски језик и књижевност	3	105	3	105	3	105	3	93	408
2.	Страни језик	2	70	2	70	2	70	2	62	272
3.	Физичко васпитање	2	70	2	70	2	70	2	62	272
4.	Математика	3	105	3	105	3	105	3	93	408
5.	Рачунарство и информатика	2	70							70
6.	Хемија	2	70							70
7.	Физика	2	70							70
8.	Ликовна култура	1	35							35
9.	Историја			2	70					70
10.	Географија			2	70					70
11.	Социологија са правима грађана							2	62	62
Изборни предмети										
1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	35	1	35	1	35	1	31	136
2.	Изборни предмет према програму образовног профила					2	70	2	62	132

*Ученик бира предмет са листе образовних или стручних предмета

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни предмети					
1.	Изабрана поглавља математике			2	2
2.	Екологија и заштита животне средине*			2	2
3.	Историја (одабране теме)*			2	2
4.	Физика*			2	2
5.	Биологија*			2	2
6.	Музичка култура*			2	2
7.	Логика са етиком*			2	2

*Ученик бира предмет једном у току школовања у трећем или четвртном разреду

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени за ученике уписане у први разред до школске 2023/2024. године налази се у прилогу [ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ – Техничар за компјутерско управљање \(CNC\) машина](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени од школске 2023/2024. године налази се у прилогу [ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ](#)

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	год.
Обавезни стручни предмети										
1.	Екологија и заштита животне средине	2	70							70
2.	Техничко цртање	4	140							140
3.	Машински материјали	2	70							70
4.	Механика	2	70	2	70					140
5.	Машински елементи			2	70					70
6.	Електротехника и електроника			2	70					70
7.	Компјутерска графика			3	105					105
8.	Технологија машинске обраде			2	70+30					100
9.	Мерење и контрола квалитета					2	70			70
	Моделирање маш. елемената и					3	105			105
11.	Технологија за компјут. управљање					4	140			140
12.	Програмирање за компј. управљање					4	140	7	217	357
13.	Пројектовање технолошких система					6	210+60	6	186+9	546
14.	Аутом. производње и флексиб. произ.							2	62	62
15.	Практична настава	4	140+60	4	140+30					370
16.	Предузетништво						2	62		62
Изборни предмети										
1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	35	1	35	1	35	1	31	136
2.	Изборни предмет према програму образовног профила**					2	70	2	62	132

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1.	Хидраулика и пнеуматика			2	2
2.	Адитивне технологије			2	2
3.	Вештачка интелигенција			2	
4.	Мехатроника			2	2
5.	Управљање системом квалитета			2	2

*Ученик бира предмет једном у току школовања у трећем или четвртном разреду

Стандарди квалификација за образовни профил Техничар за компјутерско управљање (CNC) машина налази се у прилогу [СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈА - Техничар за компјутерско управљање \(CNC\) машина](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду налази се у прилогу [Техничар за компјутерско управљање \(CNC\) машина - СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Програм матурског испита и Приручник о полагању матурског испита налазе се у прилогу [МАТУРА- Техничар за компјутерско управљање \(CNC\) машина](#)

Образовни профил: ОПЕРАТЕР МАШИНСКЕ ОБРАДЕ РЕЗАЊЕМ

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	год.
Обавезни општеобразовни предмети								
1.	Српски језик и књижевност	3	105	2	70	2	62	237
2.	Страни језик	2	70	2	70	1	31	171
3.	Физичко васпитање	2	70	2	70	2	62	202
4.	Математика	2	70	2	70	1	31	171
5.	Историја	2	70					70
6.	Рачунарство и информатика	2	70					70
7.	Географија	1	35					35
8.	Екологија и заштита животне средине			1	35			35
9.	Социологија са правима грађана			1	35			31
Изборни програми								
1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	35	1	35	1	31	101
2.	Изборни програми према програму образовног профила			1	35	1	31	66

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1
6.	Ликовна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8.	Биологија		1	

* Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

** Ученик изборни програм бира једном у току школовања

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени за ученике уписане у први разред до школске 2023/2024. године налази се у прилогу [Оператер машинске обраде резањем - ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени од школске 2023/2024. године налази се у прилогу [ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ](#)

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	годишње
Обавезни стручни предмети								
1.	Техничко цртање	3	105					105
2.	Машински материјали	2	70					70
3.	Техничка механика	2	70					70
4.	Машински елементи			3	105			105
5.	Техничка физика			2	70			70
6.	Технологија ручне и машинске обраде	4	140					140
7.	Ручна и машинска обрада	6	270					270
8.	Технологија машинске обраде на конвенционалним машинама			3	105	2	62	167
9.	Машинска обрада на конвенционалним машинама			12	480	12	402	882
10.	Технологија машинске обраде на компјутерски управљаним (CNC) машинама					2	62	62
11.	Машинска обрада на компјутерски управљаним (CNC) машинама					6	246	246
Изборни програми								
1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	35	1	35	1	31	101
2.	Изборни програм према програму образовног профила**			1	35	1	31	66

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД		
		I	II	III
1.	Репаратура машинских делова*			
2.	Ливење у пешчаним калупима *			
3.	Термичка обрада *			
4.	Обрада метала у пластичном стању *			

* Ученик изборни програм бира једном у току школовања

Стандарди квалификација за образовни профил Оператер машинске обраде резањем налази се у прилогу [СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈА – Оператер машинске обраде резањем](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду налази се у прилогу школског програма [Оператер машинске обраде резањем - СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Подручје рада: ЕЛЕКТРОТЕХНИКА

Образовни профил: ЕЛЕКТРОТЕХНИЧАР ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА

		I		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПН
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	год.
Општеобразовни предмети										
1.	Српски језик и књижевност	3	111	3	108	3	105	3	93	417
2.	Страни језик	2	74	2	72	2	70	2	62	278
3.	Физичко васпитање	2	74	2	72	2	70	2	62	278
4.	Математика	3	111	3	108	3	105	3	93	417
5.	Рачунарство и информатика	2	74							74
6.	Историја	2	74							74
7.	Географија	2	74							74
8.	Хемија	2	74							74
9.	Ликовна култура	1	37							35
10.	Биологија			2	72					72
11.	Социологија са правима грађана					2	70			70
Изборни предмети										
1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	37	1	36	1	35	1	31	136
2.	Изборни предмет према програму обр.					2	70	2	62	132

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1.	Музичка култура*			1	1
2.	Екологија и заштита животне средине*			1	1
3.	И - забрана поглавља математике			2	2
4.	Историја (одабране теме)*			2	2
5.	Физика			2	2
6.	Логика са етиком*			2	2

*Ученик бира изборни предмет једном у току школовања у трећем или четвртном разреду

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени за ученике уписане у први разред до школске 2023/2024. године налази се у прилогу [Електротехничар информационих технологија - ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени од школске 2023/2024. године налази се у прилогу [ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ](#)

		I		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	год.
Обавезни стручни предмети										
1.	Физика	2	74	2	72					146
2.	Основе електротехнике	4	148	4	144					292
3.	Рачунарска графика и мултимедија	2	74							74
4.	Програмирање	2	74	4	144+30	3	105	3	93	446
5.	Електроника			4	144					144
6.	Веб дизајн			2	72					72
7.	Базе података			3	108	2	70			178
8.	Рачунарски системи					3	105			105
9.	Рачунарске мреже и интернет сервиси							3	93	152
10.	Веб програмирање					3	105	3	93	198
11.	Заштита информационог система							2	62	62
12.	Примењене информационе технологије					6	210+60	6	186+90	546
13.	Предузетништво							2	62	62
14.	Практична настава	2	74							74
Изборни предмети										
1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	37	1	36	1	35	1	31	136
2.	Изборни предмет према програму обр.					2	70	2	62	132

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Стручни предмети					
1.	Управљање пројектима				2
2.	Пословне комуникације*			2	2
3.	Рачунари у системима управљања*			2	2
4.	Програмирање 2Д видео игара				2
5.	Електронско пословање				2
6.	Програмирање мобилних апликација				2
7.	Вештачка интелигенција			2	

*Ученик бира предмет једном у току школовања у трећем или четвртном разреду

Стандарди квалификација за образовни профил Електротехничар информационог технологија налази се у прилогу [СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈА - Електротехничар информационог технологија](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду налази се у прилогу [Електротехничар информационог технологија - СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Програм матурског испита и Приручник о полагању матурског испита налазе се у прилогу [МАТУРА- Електротехничар информационог технологија](#)

Образовни профил: ЕЛЕКТРИЧАР

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	годишње
Обавезни општеобразовни предмети								
1.	Српски језик и књижевност	3	111	2	70	2	62	243
2.	Страни језик	2	74	2	70	1	31	175
3.	Физичко васпитање	2	74	2	70	2	62	206
4.	Математика	2	74	2	70	1	31	175
5.	Историја	2	74					111
6.	Рачунарство и информатика	2	74					74
7.	Географија	1	37					37
8.	Екологија и заштита животне средине			1	35			35
9.	Социологија са правима грађана					1	31	31
Изборни предмети								
1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	37	1	35	1	31	103
2.	Изборни предмети према програму образовног профила**			1	35	1	31	66

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Општеобразовни предмети				
1.	Страни језик II*		1	1
2.	Изабрани спорт**		1	1
3.	Историја (одабране теме)**		1	1
4.	Изабрана поглавља математике			1
5.	Индустријска географија**		1	1
6.	Ликовна култура**		1	1
7.	Музичка култура**		1	1
8.	Биологија		1	

* Страни језик II ученик може изабрати само у другом разреду и изучавати га једну или две године

** Ученик изборни предмет бира једном у току школовања

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете налази се у прилогу **ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ**

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	годишње
Обавезни стручни предмети								
1.	Физика	2	74					74
2.	Технички материјали	2	74					74
3.	Техничко цртање	1	37					37
4.	Основе практичних вештина	6	222					222
5.	Основе електротехнике	4	148	2	70			218
6.	Електрична мерења и електроника			3	105			105
7.	Електричне инсталације	2	74	2	70	2	62	206
8.	Електричне машине апарати и уређаји			2	70			70
9.	Електроопрема у индустрији					2	62	62
10.	Предузетништво					1	31	61
11.	Практична настава			12	480	18	618	1098
Изборни предмети								
1.	Изборни предмети према програму образовног профила**			1	35	1	31	66

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних предмета

Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб	Листа изборних предмета	РАЗРЕД		
		I	II	III
Стручни предмети				
1.	Нове технологије у термотехници		1	
2.	Обновљиви извори енергије		1	
3.	Електроенергетски водови			1
4.	Апликативни програми за електричне инсталације			1

* Ученик изборни програм бира једном у току школовања

Стандарди квалификација за образовни профил Електричар налази се у прилогу [СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈА - Електричар](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду налази се у прилогу [Електричар - СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Програм завршног испита и Приручник о полагању завршног испита налазе се у прилогу [ЗАВРШНИ ИСПИТ- Електричар](#)

Подручје рада: ЕКОНОМИЈА, ПРАВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

Образовни профил: ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО ГОД.
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	
Обавезни општеобразовни предмети										
1.	Српски језик и књижевност	3	111	3	108	3	105	3	93	417
2.	Страни језик	2	74	2	72	2	70	2	62	278
3.	Физичко васпитање	2	74	2	72	2	70	2	62	278
4.	Математика	3	111	3	108	3	105	3	93	417
5.	Рачунарство и информатика	2	74							74
6.	Историја	2	74	2	72					146
7.	Хемија	2	74							74
8.	Биологија	2	74							74
9.	Ликовна култура			1	36					36
10.	Социологија са правима грађана					2	70			74
Изборни програми										
1.	Верска настава/грађан.	1	37	1	36	1	36	1	33	142
2.	Изборни програм**					2	70	2	62	132

**Ученик бира са листе изборних општеобразовних или стручних програма

Листа изборних предмета према програму образовног профила

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
Општеобразовни изборни програми					
1.	Музичка култура*			2	2
2.	Изабрана поглавља математике			2	2
3.	Историја (одабране теме)*			2	2
4.	Физика*			2	2
5.	Логика са етиком*			2	2

*Ученик бира програм једном у току школовања у трећем или четвртном разреду

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени за ученике уписане у први разред до школске 2023/2024. године налази се у прилогу [Економски техничар - ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења за општеобразовне предмете који су у примени од школске 2023/2024. године налази се у прилогу [ОПШТЕОБРАЗОВНИ ПРЕДМЕТИ](#)

Образовни профил: ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

План и програм наставе и учења обавезних стручних предмета који је у примени за ученике уписане у први разред до школске 2023/2024. године

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	год.
Обавезни стручни предмети										
1.	Принципи економије	3	111	3	108					219
2.	Пословна економија	2	74	2	72	2	70	2	62	278
3.	Рачуноводство	4	148	4	148	4	140	4	124	556
4.	Пословна кореспонденција и комуникације	2	74	2	72					146
6.	Економска географија	2	74							
7.	Пословни енглески језик			1	36	1	35	1	31	102
8.	Пословна информатика			2	72	2	70			142
9.	Јавне финансије			2	72					72
10.	Банкарство					2	70	2	62	132
11.	Статистика					2	70	2	62	132
12.	Право					2	70	2	62	132
13.	Маркетинг							2	62	62
14.	Економско пословање			2	72+30	2	70+6	2	62+90	384
15.	Предузетништво							2	62	62
Изборни програми										
1.	Изборни програм образовног профила					2	70	2	62	132

**Ученик бира програм са листе општеобразовних или стручних изборних програма

Листа изборних програма

Рб	Стручни изборни програми	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1	Национална економија			2	
2	Комерцијално познавање робе			2	
3	Електронско пословање				2
4	Основе банкарског пословања са евиденцијом				2

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду налази се у прилогу [Економски техничар - СТРУЧНИ \(до 2023/2024. године\)](#)

Образовни профил: ЕКОНОМСКИ ТЕХНИЧАР

План и програм наставе и учења обавезних стручних предмета који је у примени од школске 2023/2024. године

		I РАЗРЕД		II РАЗРЕД		III РАЗРЕД		IV РАЗРЕД		УКУПНО
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	год.
Обавезни стручни предмети										
1.	Принципи економије	2	74	2	72	2	70	2	62	278
2.	Пословна економија	2	74	2	72	2	70			216
3.	Рачуноводство	3	111	3	108	3	105	3	93	417
4.	Пословна кореспонденција и комуникације	2	74	2	72					146
5.	Економска географија	2	74							
6.	Пословни енглески језик			1	36	1	35	1	31	102
7.	Пословна информатика			2	72					72
8.	Електронско пословање					2	70			70
9.	Банкарство и осигурање					2	70	4	124+30	224
10.	Статистика					2	70	2	62	132
11.	Право	2	74	2	72					146
12.	Маркетинг							2	62	62
13.	Економско пословање			2	72+30	3	105+60	3	93+60	420
14.	Јавне финансије			2	72					72
15.	Предузетништво							2	62	62
Изборни програми										
1.	Изборни програм према програму образовног профила					2	70	2	62	132

**Ученик бира предмет са листе изборних или општеобразовних предмета

Б2. Листа изборних програма према програму образовног профила

Рб	Листа изборних програма	РАЗРЕД			
		I	II	III	IV
1	Национална економија			2	
2	Комерцијално познавање робе			2	
3	Рачуноводство банака				2
4	Друштвено одговорно пословање				2

Стандарди квалификација за образовни профил Економски техничар налази се у прилогу [СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈА – Економски техничар](#)

Начин остваривања циљева и исхода образовања, начин и поступак остваривања прописаних планова и програма наставе и учења, програма других облика стручног образовања и врсте активности у образовно-васпитном раду налази се у прилогу [Економски техничар - СТРУЧНИ ПРЕДМЕТИ \(важи од школске 2023/2024. године\)](#)

Програм матурског испита и Приручник о полагању матурског испита налазе се у прилогу [МАТУРА- Економски техничар](#)

ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ, ДОДАТНЕ И ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ

Допунска настава је један од видова подршке у достизању жељених резултата учења. Овом наставом наставници настоје да превазиђу неке од уочених проблема у процесу учења током редовне наставе. У допунску наставу се укључују ученици који бележе слабије резултате у учењу, а укључују се и ученици који:

- долазе из других школа (с обзиром да се разликују програми наставе и учења);
- имају потешкоће у учењу, а за које није потребна израда ИОП-а и у складу са њим планирање рада;
- повремено имају проблеме у учењу и испуњавању одређених захтева и очекивања;
- из различитих разлога имају велики број изостанака;
- немају потешкоће у учењу, али су сами или уз помоћ наставника учили неки проблем, препреку или застој у разумевању и савладавању одређених наставних области.

Организациони елементи допунске наставе дефинисани су годишњим планом рада школе у складу са школским календаром, развојним планом и школским програмом. Програм допунске наставе је оквиран и флексибилан како би наставник могао да га прилагођава проблемима који се појављују и које препознаје у току школске године, као и променљивим потребама ученика. Као и други облици наставе (редовна и додатна) и допунска настава је усмерена на остваривање исхода, достизање стандарда постигнућа и развој компетенција.

За квалитет и функционалност у остваривању допунске наставе важна је и сарадња наставника и родитеља. Наставник и школа имају обавезу да родитеља обавесте о проблемима са којима се дете сусреће у процесу наставе и учења, о потреби да се укључи у допунску наставу, о напредовању које се бележи уз подршку на допунској настави. Истовремено, од родитеља се очекује да подржи напоре наставника, да прати редовност похађања часова допунске наставе и напредовање детета.

Додатна настава се остварује за ученике који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма, који показују интересовање за проширивање и продубљивање знања и вештина и који су талентовани за одређене наставне предмете.

Додатна настава се остварује за ученике који постижу изузетне резултате у савладавању садржаја програма. Циљ додатне наставе је да омогући надареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима, као и да подстиче ученике на самосталан рад, развој логичког, стваралачког и критичког мишљења и да допринесе њиховом оспособљавању за даље самообразовање. Садржаји додатног рада полазе од редовног наставног плана и програма учења, али се, сходно интересовањима и потребама ученика, проширују, продубљују и допуњују новим садржајима и као такви важе само за ученике обухваћене овим обликом рада. Додатни рад се организује и са групама ученика који учествују у различитим такмичењима, пројектима, конкурсима.

Припремну наставу школа остварује за редовног ученика који се упућује на полагање допунског, разредног, поправног испита и за ванредног ученика. Школа организује и припрему за ученике завршних разреда за полагање матурских и завршних испита у обиму од најмање 5% од укупног годишњег броја часова из предмета из којих се полаже матурски, односно завршни испит.

За ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, који су укључени у редован систем образовања и васпитања, остварује се додатна подршка у складу са индивидуалним образовним планом.

За ученике који су променили образовни профил и који су упућени на полагање допунских испита, организује се припремна настава у току првог полугодишта у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова из предмета које ученик полаже. За ученике који се упућују на разредни испит организује се припремна настава у мају, јуну или августу у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова из предмета које ученик полаже. Припремна настава остварује се и за ученика који је упућен на полагање поправног испита, у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова из предмета на који је упућен на поправни испит. Ова припремна настава се

организује, по правилу, у августовском испитном року, изузев за ученике завршних разреда за које се организује у јунском испитном року.

Садржаји припремне наставе су идентични прописаном плану и програму наставе и учења.

ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ КОЈИМА СЕ РАЗВИЈАЈУ СПОСОБНОСТИ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА, КОМУНИКАЦИЈА, ТИМСКИ РАД, САМОИНИЦИЈАТИВА И ПОДСТИЦАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ДУХА

Школа у оквиру обавезних наставних предмета, грађанског васпитања, секција, факултативних активности, ученичког парламента, учествовања ученика на такмичењима развија способност за препознавање проблема, вештине планирања акција за решавање проблема, комуникацију и тимски рад, подстиче самоиницијативу и предузетнички дух ученика. У циљу развијања ових ученичких способности у школи се организују:

Пројектна настава:

Ученици се ангажују у реалним пројектима који захтевају решавање проблема, тимски рад и комуникацију. Кроз пројектно учење, ученици имају прилику да примене своје знање и вештине на конкретне задатке и проблеме.

Активности у пројектној настави су:

- Избор теме пројекта на основу ученичких интересовања и изазова који их мотивишу;
- Формирање тимова ученика који ће радити на пројекту;
- Планирање и организација састанака тима ради дискусије о циљевима, расподели улога и стратегији извршења пројекта;
- Истраживање проблема, прикупљање података и анализа резултата;
- Креирање презентација или извештаја којима ће се представити резултати пројекта.

Ваннаставне активности:

Школа организује различите ваннаставне активности попут секција, спортских тимова, хуманитарних акција које подстичу самоиницијативу, креативност и предузетнички дух код ученика. Активности ван редовног наставног програма могу укључити:

- Организовање радионица о предузетништву где ученици могу научити основе покретања сопственог бизниса или развијања идеје;
- Формирање волонтерских група које се баве решавањем конкретних друштвених или еколошких проблема у локалној средини;
- Организовање секција из области роботике, програмирања, уметности или других области које подстичу креативност и иновативност.

Дебате и дискусије:

Организовање дебата и дискусија на различите теме, било из школског програма или актуелних догађаја, чиме се ученици подстичу да развијају вештине аргументације, критичког размишљања и ефикасне комуникације са својим вршњацима.

Тимски радови и пројекти:

Рад у тимовима омогућава ученицима да развијају вештине тимског рада, сарадње, лидерства и решавања проблема у групи. Активности које подстичу тимски рад укључују:

- Додељивање задатка или проблема тиму ученика који заједно морају да пронађу решење;
- Планирање временског оквира и расподеле одговорности међу члановима тима;
- Редовне састанке тима ради евалуације напретка и решавања евентуалних изазова;
- Представљање крајњег производа или решења пред осталим ученицима или менторима.

Обуке и радионице:

Организовање обука и радионица на теме као што су лидерство, тимски рад, креативно размишљање и предузетништво чиме се пружа прилика ученицима да стекну нове вештине и знања која су корисна за њихов лични и професионални развој.

Ове активности и програми не само што доприносе развоју конкретних вештина код ученика, већ им пружају и прилику да стекну искуство и самопоуздање у примени тих вештина у различитим ситуацијама.

ФАКУЛТАТИВНИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Факултативни облици образовно-васпитног рада обухвају различите активности и програме који допуњују редовни план и програм наставе и учења, пружају додатне могућности ученицима за проширење знања и вештина, као и за развој интересовања. Факултативни облици образовно-васпитног рада организују се као:

Секције:

У школи се формирају секције, у складу са могућностима школе, а за које су ученици путем анкете изразили интересовање. Секције које школа најчешће организује су литерарна, рецитаторска, драмска, секција за предузетништво, 3Д штампу, роботiku, програмирање, спортске секције за мали фудбал, кошарку, одбојку.

Пројекти и такмичења:

Школа подстиче и помаже ученицима да учествују у такмичењима које организује Министарство просвете, у пројектима и на такмичењима које организују друге школе, удружења и организације, у школским спортским такмичењима, на литерарним и ликовним конкурсима.

Волонтерске активности:

Наши ученици учествују као волонтери у реализацији активности Црвеног крста и Канцеларије за младе као и у еколошким и хуманитарним акцијама које организује школа или локална средина.

Екскурзије, излети, посете и студијска путовања:

Школа организује матурску екскурзију које омогућава ученицима да прошире своја знања, упознају нове културе, традиције и историјске споменике. Поред екскурзије школа организује и стручне посете, једнодневне излете и посете факултетима, сајмовима и компанијама.

Ови факултативни облици образовно-васпитног рада доприносе ширем образовању ученика, омогућавајући им да развију своје таленте, интересовања и вештине изван оквира редовног наставног програма.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА И ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА УЧЕНИКА СА ИЗУЗЕТНИМ ОДНОСНО ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА

Изузетне способности, тј. даровитост и таленат, огледају се у натпросечној брзини, лакоћи и самосвојности са којом ученик стиче знања и вештине или поседује изразите способности у одређеној области, и то када се пореди са ученицима истог узраста и сличног претходног искуства релевантног за овладавање датом области.

Врсте даровитости:

- Општа интелектуална даровитост – висок коефицијент интелигенције
- Школска, академска даровитост – висока постигнућа
- Социјална даровитост – рођени лидери, иницијатори, медијатори, „звезде“
- Психомоторна даровитост – спортисти
- Уметничка даровитост – музика, ликовно стваралаштво, књижевност, глума...
- Вишеструка даровитост – неколико удружених талената

За пружање адекватне подршке и за развој потенцијала ових ученика од изузетног је значаја стварање услова за њихово напредовање у школи. Кораци које школа предузима за ову сврху су:

Идентификација талената:

- Коришћење различитих метода за идентификацију ученика са изузетним способностима, укључујући тестове знања, интелигенције, личности, евалуације, праћење академског успеха;
- Препоруке од наставника, родитеља, тренера, или других стручњака у школи и ван ње.

Индивидуализација програма:

- Ученик може добити индивидуализован приступ учењу према својим способностима, интересовањима и потребама. Ово може укључивати прилагођавање темпа учења, додатне изазовне задатке, специјализоване курсеве или додатне ресурсе.

Акцелерација:

- Ученици са изузетним способностима могу да напредују кроз школу брже него што је стандардно. Ово може укључивати прескакање разреда, учење на вишем нивоу или учешће у напредним курсевима.
- Акцелерација, пружена подршка и ресурси су базирани на потребама и интересима ученика.

Обогаћивање програма:

- Кроз обогаћивање програма ученици се укључују у додатне пројекте, истраживачке активности, учешће на такмичењима итд.

Индивидуални планови образовања:

- Израда индивидуалних планова образовања за ученике са изузетним способностима, који укључују циљеве, стратегије и ресурсе за њихово напредовање.
- Ови планови су флексибилни, редовно се прегледају и ажурирају у складу са потребама и интересима ученика.

Креирање стимулативне околине:

- Обезбеђивање стимулативне околине која подстиче креативно размишљање, истраживање и учење (подстичуће окружење у учионици, доступ до ресурса, могућности за сарадње са другим талентованим ученицима)

Сарадња са спољним институцијама:

- Школа успоставља сарадњу са стручњацима из релевантних области или са институцијама које могу пружити додатну подршку и могућности за развој њихових способности (Истраживачка станица Петница, факултети, уметничка удружења, спортски клубови)

Професионални развој за наставнике:

- Школа планира и спроводи програме професионалног развоја за наставнике који им помажу да идентификују и боље разумеју потребе и карактеристике ученика са изузетним способностима, као и да развијају адаптивне наставне стратегије.

Мотивисање напредних и талентованих ученика:

- Јавно похваљивање и награђивање (додела диплома, истицање успеха кроз књигу обавештења, објаве на сајту школе, на друштвеним мрежама, локалним медијима)
- Постављање талентованих у улогу оних који и сами едукују друге ученике

Евалуација и праћење напретка:

- Школа остварује редовно праћење напретка ученика са изузетним способностима и евалуацију ефикасности примењених метода и активности.

Ови приступи могу се комбиновати и прилагођавати како би се осигурало да сваки ученик добије одговарајућу подршку и подстицај за развој својих талената и способности.

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности школе доприносе развоју креативности, естетског осећаја, културне свести, као и промовисању културне разноликости и интересовања за уметност и културу код ученика.

У школи се:

- Обележава Европски Дан језика
- Обележава Дан просветних радника
- Организују Промоције књига и сусрети с књижевницима
- Постављају изложбе ученичких радова
- Обележава Дан школе

- Организују литерарни и ликовни конкурс поводом Дана школе и Савиндана
- Прослављава Школска слава – Савиндан
- Обележава Међународни дан матерњег језика
- Обележава Међународни дан поезије „Некако с пролећа“
- Обележава Дан европских аутора
- Обележава Дана сећања на Доситеја Обрадовића
- Обележава Светски Дан књиге
- Обележавају значајни датуми из наше културе и историје по препоруци Министарства просвете

СЛОБОДНЕ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

У школи се ученици на основу својих интересовања опредељују за учешће у стваралачким и слободним активностима. За рад слободних активности школа ствара неопходне услове (простор, водитељски рад наставника и др.).

У школи свој програм спроводе следеће секције:

- Литерарна секција
- Рецитаторска секција
- Секција за 3Д штампу
- Секција за програмирање
- Секција за предузетништво
- Спортске секције
- Остале секције према интересовању ученика исказаним на анкети, а према могућностима школе

У школи је организован рад секција које су усмерене ка конструктивном и стваралачком развоју и доприносе квалитетном коришћењу слободног времена. Укључивање ученика у различите секције засновано је на принципу добровољности који се огледа у самосталном опредељивању ученика за оне активности које одговарају њиховим склоностима, способностима, интересовањима и потребама. Секције имају своје програме рада које ће током реализације прилагођавати интересовањима, афинитетима и ангажовању ученика. У зависности од интересовања ученика могуће су и извесне промене у организацији појединих слободних активности.

Друштвено-користан рад реализује се са циљем да васпитава ученике да добровољним радом самостално и у оквиру друштвено-организованих активности у слободном времену, допринесе стварању и унапређивању услова живота и рада људи у ужој и широј друштвеној заједници

Задачи су:

- развијање навика ученика да обављају различите послове ради задовољавања личних потреба, потреба породице и друштвене средине;
- стицање навика и одговорности за чување и естетски изглед средине у којој ученик учи, ради и живи;
- развој и неговање урбане и комуналне културе;
- развијање свести о потреби колективног рада и принципима који се примењују у акцијама и активностима друштвено-корисног рада;
- развијање осећања одговорности за преузете обавезе и радне задатке уз неговање радне културе ученика и спремности за сарадњу.

Садржај и облици друштвено корисног рада су:

- одржавање школског простора: уређење учионица, заједничких просторија, уређење школског дворишта (неговање зеленила у згради и дворишту)
- рад у школској библиотеци,
- израда паноа и зидних новина, израда шема и графикана и других наставних средстава,
- друге активности за којима се буде указала прилика.

ПРОГРАМ КАРИЈЕРНОГ ВОЂЕЊА И САВЕТОВАЊА

У програм каријерног вођења и саветовањ укључују се следеће активности:

Промоција високошколских установа и компанија:

Организовање промоција, представљања различитих факултета, академија струковних студија, компанија и професионалних организације из области машинства, електротехнике и економије чиме се омогућава ученицима да истраже могућности за запошљавање, праксу, даље образовање и развој каријере.

Посете предузећима:

Организовање посета локалним предузећима како би ученици стекли увид у реалан радни свет, упознали се са различитим занимањима и каријерним путевима и разговарали са стручњацима из тих области.

Гостујући предавачи:

Позивање стручњака из индустрије, високошколских професора или успешних предузетника да одрже предавања или радионице о актуелним трендовима, технологијама и могућностима каријере у областима машинства, електротехнике и економије.

Каријерни тестови и упитници:

Пружање могућности ученицима да ураде каријерне тестове и упитнике који ће им помоћи да боље разумеју своје интересе, вештине и вредности, и да добију смернице у одабиру каријере и образовног пута.

Индивидуално каријерно саветовање:

Пружање индивидуалног саветовања ученицима од стране каријерних саветника. Ово укључује помоћ ученицима у идентификацији њихових интересовања, јачих страна, циљева каријере и планирању корака ка остваривању тих циљева.

Радионице за развој вештина:

Организовање радионица за развој кључних вештина које су важне за успех у каријери, као што су вештине комуникације, тимски рад, лидерство, решавање проблема, предузетништво и финансијска писменост.

Практичне вежбе и пројекти:

Организовање практичних вежби и пројеката који симулирају радне ситуације из реалног света пружајући ученицима прилику да примене своја знања и вештине у пракси и стекну релевантно искуство.

Ове активности могу бити интегрисане у редовни наставни план и програм, као и у ваншколске активности, како би се пружила свеобухватна подршка ученицима у планирању и остваривању њихових каријерних циљева..

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ образовно-васпитног програма о важности заштите животне средине је стицање елементарних појмова и знања, развијање колективне и појединачне свести о очувању животне средине и усвајање адекватних облика понашања за успешну заштиту и очување животне и радне средине. Поред овог, важно је и да се ученицима у складу са њиховим сазнајним способностима, друштвеним захтевима и научно-технолошким достигнућима, обезбеди стицање знања о друштвеним, природним, привредним и техничким појавама, токовима и активностима које преображавају, обогаћују или угрожавају животну средину и опасностима које прете човечанству.

Задаци овог програма су:

- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређења животне средине.

- развијање позитивног однос према природи и природним изворима полазећи од тога да је човек део природе и да мењајући природу мења и себе, оплемењујући или угрожавајући и природу и себе;
- да ученици схвате да је природа и насељена средина јединствена и недељива средина живљења човека као природног и друштвеног бића;
- да упознају еколошке процесе и законитости који се одигравају у животној средини;
- да упознају градитељске, техничке и технолошке радње и процесе и њихове вредности али и могуће последице у угрожавању средине;
- да буду оспособљени као будући активни учесници у процесу преображаја средине,
- да могу да примене потребна знања, понашања и искуства у очувању природе, управљању природним изворима и производним поступцима у изградњи насеља и уређењу простора;
- да ученици схвате вредности природе и штетност свих облика експлоатације природе;
- да упознају мере и технике очувања животне средине

Предложене активности:

- Презентације (предавања) ученика о еколошким проблемима, са посебним акцентом на проблеме локалне средине;
- Заједничко проучавање задате теме и изналажење начина решавања проблема;
- Конкретне акције у локалној средини у сарадњи са локалном заједницом;
- Учешће на пројектима на тему очувања животне средине.

Начин остваривања:

- реализоваће се кроз часове редовне наставе и ваннаставних активности
- координацијом наставника биологије, екологије, ликовне културе, грађанског васпитања, али и одељењских старешина, предметних наставника, стручних сарадника, осталих запослених, као и родитеља и локалне заједнице.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА И ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Забрана насиља, злостављања и занемаривања у школи односи се на сваког - ученике, запослене, родитеље, односно друге законске заступнике и трећа лица. У складу са Општим протоколом за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања и Приручником за примену посебног протокола школа је формирала Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. План рада Тима је посебан документ којим се планира рад Тима на остварењу заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања.

Програмом заштите ученика су дефинисане превентивне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити ученика од насиља. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

Насиље је сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства ученика.

Насиље може имати следеће облике: физичко, емоционално/психолошко, социјално, сексуално насиље и злоупотреба деце, насиље коришћењем информационих технологија, занемаривање и немарно поступање и експлоатација

Програм заштите ученика од насиља има као општи циљ унапређивање квалитета живота ученика у школи применом мера превенције, ради стварања безбедне средине, и мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање ученика.

Специфични циљеви Програма у превенцији су следећи:

- Спровођење и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- Укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директор, родитељи, старатељи, локална заједница) у доношењу и развијању програма превенције;
- Подизање нивоа свести свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања; дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- Информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља;
- Пружање помоћи ученицима у савладавању личних проблема и проблема у учењу;
- Изграђивање и примена норми понашања, информисање о правилима и кућном реду;
- Омогућавање свим ученицима који имају сазнања о могућем насилном акту да без излагања опасности врше пријављивање насиља;
- Сарадња са родитељима путем: родитељских састанака, Савета родитеља, индивидуалних и групних разговора;
- Сарадња са службама ван школе које посредно и непосредно могу помоћи на превазилажењу проблема насиља у школи.

Специфични циљеви у интервенцији:

- Спровођење процедура и поступака реаговања у ситуацијама насиља;
- Праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности спровођења Програма заштите;
- Рад на отклањању последица насиља и интеграцији ученика у заједницу вршњака;
- Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, врше насиље или су посматрачи насиља.

Свака особа која има сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању дужна је да реагује. Кораци у интервенцији су обавезујући!

За ефикасну интервенцију у оквиру саме установе неопходно је успоставити унутрашњу заштитну мрежу и одредити ко, када и на који начин интервенише. Уколико постоји сумња о тежим облицима насиља обавезно се укључују друге институције и тада је реч о спољашњој заштитној мрежи. Процедуре у интервенцији су различите с обзиром на три ситуације – да ли се насиље јавља међу децом, од стране одрасле особе у школи или од стране одрасле особе ван школе.

Праћење ефеката предузетих мера:

Тим за заштиту ученика од насиља у обавези је да у сарадњи са запосленима у установи и релевантним установама прати ефекте предузетих мера и активности због планирања новог циклуса Програма заштите ученика од насиља.

Потребно је пратити:

- понашање ученика/це који/а је трпео/ла насиље и ученика/це који/а је вршио/ла насиље;
- како реагују пасивни посматрачи;
- шта се дешава у групи, одељењу;
- колико родитељи сарађују;
- како функционише Тим и унутрашња заштитна мрежа;
- колико су друге институције укључене и који су ефекти тога.

Евиденцију води:

- Одељенски старешина, наставник;
- Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или Тим за кризне догађаје;
- Стручна служба.

У евиденцију се уписује шта се догодило, ко су учесници, како је пријављено насиље, последице, исходи предузетих корака, како су укључени родитељи, стручна служба итд. Одељењске старешине и стручна служба у обавези су да воде евиденцију о појавама насиља, различита запажања о понашању деце, коментаре друге деце, родитеља, колега. Ове белешке се периодично анализирају на нивоу Тима, Одељењског и Наставничког већа и др. Тим за заштиту деце и ученика од насиља води евиденцију о случајевима насиља који захтевају њихово укључивање.

Школа је у оквиру Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања формира Тим за кризне догађаје који делује у случају кризних ситуација. Тимом руководи директор установе, а формира се на почетку школске године. Број и састав тима одређује директор. Улоге чланова тима су јасно дефинисане, односно унапред је одређено који ће чланови тима обављати послове и активности које се односе на координацију, пружање психосоцијалне подршке и информисање.

Кризни догађаји, иако саставни део наших живота, у већини случајева представљају непредвидива дешавања која могу да проузрокују негативне последице по особе које су на директан или индиректан начин биле њима изложене. Некада су ови догађаји изазвани природним узроцима (нпр. поплаве, земљотреси, пандемије), а некада их узрокује човек (убиство, самоубиство, саобраћајне незгоде и сл.). Кризни догађај карактеришу психолошке реакције по јединца и/или заједнице у целини, број жртава (повређених или настрадалих), материјална штета, као и солидарност у сврху отклањања и ублажавања последица. Криза је привремено стање немира односно психичке пометње коју карактерише неспособност особе да превлада неку ситуацију доживљену као претњу, коришћењем до тада уобичајених начина решавања проблема. Да ли ће нешто од стране појединца бити доживљено као криза, зависи од интензитета догађаја, броја погођених особа, размера уништења и сл.

У оквиру превенције наркоманије, алкохолизма и малолетничке деликвенције школа планира:

- Предавања на тему болести зависности, алкохолизма и малолетничке деликвенције;
- Разговори/предавања на часовима одељењског старешине;
- Разговори/предавања на часовима биологије, грађанског васпитања, физичког васпитања;
- Спортске активности са јасном поруком против болести зависности, агресије, нетолеранције;
- Предавања/посете Центра за социјални рад, МУП-а, Црвеног крста
- Активности у договору и координацији са Тимом за заштиту ученика од насиља
- Активности у договору и координацији са Ученичким парламентом

Под дискриминацијом, односно дискриминаторним понашањем, подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статус мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације. Извршилац дискриминације (ученик, запослени, родитељ или треће лице, као и школа, њени органи и тела) који својим чињењем или пропуштањем чињења врше дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим, у свим релацијама. Дискриминисано лице је оно које је претрпело дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим (ученик, запослени, родитељ и треће лице, група ученика, запослених, родитеља и трећих лица, чланови органа и тела школе).

Запослени својим квалитетним радом и применом различитих метода, садржаја, облика рада и активности, личним понашањем и ставом утичу, помажу и обезбеђују недискриминаторно, подстицајно, инклузивно и безбедно образовно окружење за све ученике, за родитеље, запослене и за

трећа лица у установи и својим понашањем не подстичу, не помажу, не изазивају, не доприносе вршењу дискриминације и вређања угледа, части или достојанства личности. Наставник, стручни сарадник и одељењски старешина избором одговарајућих садржаја и начина рада са учесницима доприносе стицању знања, вештина и формирању ставова који утичу на промену понашања, који помажу превазилажењу стереотипа и предрасуда, повећавању осетљивости на повреде осећања других лица и група по неком од заштићених личних својстава, развијању толеранције,

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА

Ради развоја и практиковања здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности, школа планира разнолике спортске активности које ће допринети физичком, менталном и социјалном развоју наших ученика.

Спортска такмичења:

Организовање спортских такмичења у различитим дисциплинама као што су фудбал, кошарка, одбојка, атлетика, стони тенис, шах итд. ће омогућити ученицима да развијају спортске вештине, тимски дух и фер плеј, док ће се истовремено дружити и стварати пријатељства.

Спортске секције:

У оквиру спортских секција организују се редовни спортски тренинзи за ученике који желе да се усаврше у одређеним спортским дисциплинама. У ту сврху се ангажују наставници који воде тренинге и пружају подршку ученицима у њиховом спортском развоју.

Рекреативне спортске активности:

Да се ученици подстакну на активан животни стил и одржавање физичке кондиције школа организује рекреативне спортске активности као што су шетње, трчање, бициклизам, планинарење и слично.

Спортски догађаји и манифестације:

У циљу пружања прилике ученицима да покажу своје спортске вештине у различитим спортским дисциплинама и такмиче се са својим вршњацима школа организује спортске догађаје и манифестације као што су спортски дан, школске спортске игре, спортски турнири.

Едукативни програми о здрављу:

Корисне информације и вештине које ће им помоћи ученицима да воде здрав и балансиран живот школа пружа организовањем едукативних програма о здравој исхрани, правилном вежбању, превенцији повреда и одржавању менталног здравља кроз спорт.

Инклузивни спортски програми:

Школа пружа могућности за учешће у спортским програмима свим ученицима, без обзира на њихове физичке способности или вештине. Ово укључује прилагођене спортске активности за ученике са посебним потребама или организовање интегративних спортских догађаја где ће се сви ученици осећати добродошло и укључено.

Укључивање различитих спортских активности у живот школе доприноси целокупном развоју ученика, подстиче здраве навике, јача тимски дух и промовише позитивне вредности попут фер плеја, толеранције и поштовања.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

Школа остварује сарадњу са локално самоуправом, другим школама, привредним друштвима и другим организацијама од значаја за рад школе. Програм сарадње са локалном самоуправом и друштвеном средином је веома користан како за школу, тако и за локалну заједницу и доприноси бољем разумевању и сарадњи, промоцији дијалога и јачању веза између свих учесника. Овај програм има за циљ:

Побољшање квалитета образовања:

Заједнички рад школе и локалне самоуправе доприноси унапређењу образовног система и подизању квалитета наставе. Кроз сарадњу, организују се додатне обуке и радионице за наставнике, размена искустава и праксе у настави, као и сарадња у развоју и имплементацији иновативних образовних програма.

Обезбеђивање практичне обуке за ученике:

Локална самоуправа пружа могућности реализацију практичне наставе у различитим предузећима у локалној средини. Ово омогућава ученицима да стекну конкретна знања и вештине које су релевантне за њихово даље образовање и запошљавање.

Активно укључивање ученика у локалну заједницу:

Сарадња са локалном самоуправом кроз волонтерске акције, пројекте за заштиту животне средине, као и друге активности омогућава ученицима да допринесу развоју локалне заједнице.

Развој предузетничких вештина:

Кроз сарадњу са локалном самоуправом, школа пружа ученицима могућност да развијају предузетничке вештине и стекну практична искуства у покретању сопствених пројеката или бизниса. Локална самоуправа може пружити подршку у виду менторства, едукација и финансијских ресурса.

Значајни партнери са којима школа сарађује су:

- Здравствени центар - брига о здрављу ученика
- Центар за социјални рад - унапређење социјалне заштите ученика
- Предузећа у којима се реализује практична настава - унапређење практичне и теоријске наставе
- Стартап центар Прибој – едукације ученика, коришћење простора
- Завичајни музеј у Прибоју - обогаћивање садржаја ваннаставних активности
- Канцеларија за младе – заједничке акције, предавања, подршка ученицима
- МУП Прибој- одржавање безбедности
- Дом културе Прибој- учешће у културним манифестацијама
- Национална служба за запошљавање - организовање обука, професионална оријентација
- Спортски центар - активно учешће ученика у спортским клубовима и коришћење спортских терена
- Невладине организације - партиципација у пројектима и донацијама
- Локалне ТВ и радио станице - промоција школе
- Црвени крст - добровољно давалаштво крви, хуманитарне акције, учешће на кросу.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа тежи ка развијању партнерства с родитељима, односно другим законским заступницима ученика, заснованог на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Активно укључивање родитеља на различите начине у живот школе помаже им да боље разумеју како најбоље подржати своје дете у учењу, као и да схвате улогу наставника као партнера у образовно-васпитном процесу који утиче на развој личности детета.

Програм сарадње с породицом реализује се кроз следеће области и садржаје:

Информисање родитеља:

На родитељским састанцима родитељи се упознају с правима и обавезама, правилницима, плановима и програмима наставе и учења, специфичностима образовног профила за који се ученици школују, инклузивним принципима и праксом која постоји у школи, затим с успехом ученика и мерама за побољшање успеха које се у школи примењују, различитим извештајима и анализама у складу с законским обавезама, важним информацијама о дешавањима и раду школе.

Саветовање родитеља:

Остварује се кроз саветодавни рад одељенских старешина, предметних наставника, педагога, директора и по потреби секретара школе. Пружање помоћи родитељима у остваривању васпитне функције породице реализује се и кроз конкретне контакте где се прикупљају подаци о ученицима, сазнања о интересовањима и потребама ученика и породичним приликама и условима за рад код куће, воде се разговори о актуелним темама везаним за развојни период и специфичности средњошколског узраста.

Укључивање родитеља у активности школе:

Родитељи се, у складу с могућностима и интересовањима, укључују у рад школе кроз учешће у остваривању програма ваншколских активности, друштвено-корисног рада, културне и јавне делатности школе.

Учешће родитеља у раду Савета родитеља:

Савет родитеља предлаже представнике родитеља, односно других законских заступника ученика у орган управљања, предлаже свог представника у све обавезне тимове установе, учествује у поступку избора уџбеника, разматра предлог школског програма, развојног плана, годишњег плана рада, разматра извештаје о остваривању програма образовања и васпитања, развојног плана и годишњег плана школе, спољњем вредновању, самовредновању, матурском и завршном испиту, резултатима националног и међународног тестирања и спровођењу мера за обезбеђивање и унапређивање квалитета образовно-васпитног рада, разматра намену коришћења средстава од донација, предлаже органу управљања намену коришћења новчаних средстава остварених прикупљем од родитеља, односно других законских заступника, разматра и прати услове за рад установе, услове за одрастање и учење, безбедност и заштиту ученика, даје сагласност на програм и организовање екскурзије и разматра извештај о остваривању, предлаже представника и његовог заменика за локални савет родитеља. Савет родитеља своје предлоге, питања и ставове упућује органу управљања, директору, стручним органима установе и ученичком парламенту.

У склопу сарадње са породицом школа планира следеће активности:

- родитељски састанак (најмање по два у полугодишту);
- индивидуални родитељски састанак (у предвиђеним терминима одељењских старешина и по потреби предметних наставника)
- прикупљање података о социјално-економским условима ученика;
- писмено обавештавање родитеља о успеху и владању ученика,
- информисање родитеља о значајним активностима и догађајима у школи путем школског сајта, друштвених мрежа;
- писмено обавештавање родитеља о појачаном васпитном раду, договарање о активностима друштвено корисног/хуманитарног раду у оквиру појачаног васпитног рада, о васпитним и васпитно-дисциплинским мерама;
- планирање и предузимање мера за превазилажење проблема у редовном похађању наставе, понашању ученика или образовном напредовању ученика;
- сарадња са родитељима ученика којима је потребна додатна подршка у образовању;
- учешће родитеља у изради педагошког профила ученика и ИОП-а (за поједине предмете или групу предмета);
- индивидуално педагошко саветовање са родитељима о развојним проблемима ученика;
- ангажовање родитеља у пројектима;
- учешће родитеља у раду школских тимова;
- учешће родитеља у анкетирању у вези са вредновањем рада школе;
- учешће родитеља у обележавању значајних датума и догађаја који су од важности за школу и локалну средину.

ПРОГРАМ ИЗЛЕТА И ЕКСКУРЗИЈА

Школа планира извођење излета, студијских путовања и екскурзија, на начин и под условима утврђеним планом и програмом наставе и учења. Програм, организација, циљеви и задаци излета, студијских путовања и екскурзија саставни су део годишњег плана рада школе.

Излет је ваннаставни облик образовно-васпитног рада који се остварује ван школе у трајању од једног дана. Циљ је савлађивање и усвајање дела наставног програма непосредним упознавањем појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе. Такође, циљ излета је подизање комуникативности, социјалне зрелости и временско-просторне оријентације ученика.

Екскурзије и студијска путовања пружају могућност да се одређени образовни исходи остваре током другачијег облика наставе (на пример, посета културноисторијски значајним местима, обиласцима природних богатстава, разговора са мештанима, посете компанијама и средњим школама истог подручја рада). Такође, ови облици наставе омогућавају наставницима да упознају ученике у неформалној атмосфери и стекну бољи увид у њихове социоемоционалне компетенције и степен прихваћености у вршњачкој групи, као и да “осете” динамику вршњачких односа у одељењу/групи, што је важно за превенцију насиља и неговање вредности сарадње и солидарности.

Екскурзије и студијска путовања се организују у складу са Правилником о организацији и остваривању екскурзије у средњој школи.

Услови за реализацију екскурзије:

Одељенска и стручна већа предлажу програм екскурзије, који се доставља наставничком већу, где се разматра и усваја. Екскурзије ће бити организоване и реализоване, уз претходну писмену сагласност родитеља, за најмање 60% ученика истог разреда. Припрема екскурзије подразумева припрему родитеља (родитељски састанак, давање основних информација о дестинацији, о цени, времену одласка и повратка, документација која треба да се припреми, условима смештаја, здравственој заштити). Такође родитељи се упознају и са правилима понашања ученика и законском одговорношћу родитеља за понашање током трајања путовања. За екскурзије дуже од 2 дана потребно је да родитељ достави здравствени картон ученика. На свим екскурзијама дужим од 2 дана иде лекар са прибављеним здравственим картонима. Лекар пратилац присуствује састанцима са разредним старешинама приликом припреме екскурзије.

Циљ екскурзије:

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије:

Задаци екскурзије остварују се на основу плана и програма наставе и учења.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи; уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; развијање интересовања за природу и еколошке навике; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним и естетским вредностима, као и развијање позитивних социјалних вештина.

Извођење екскурзије:

Носиоци припреме, организације и извођења програма екскурзије су: директор школе, стручни вођа пута, одељењски старешина или други наставник кога одреди директор школе, који је добио сагласност Одељењског већа и који најмање једну годину реализује наставу у одређеном одељењу. Стручног вођу пута бира директор школе из реда наставника који оставарују план и програм наставе и учења. Стручни вођа пута прати и спроводи програм који се односи на остваривање постављених образовно-васпитних циљева и задатака и одговарајућих садржаја. Одељењски старешина координира остваривање садржаја и активности предвиђених програмом екскурзије, стара се о безбедности и понашању ученика.

Безбедност путовања:

Приликом уговарања путовања, директор је дужан да, уговором са агенцијом, обезбеди потребне услове за удобан и безбедан превоз ученика у односу на ангажовани број аутобуса. Пре путовања директор сазива заједнички састанак свих ученика који путују и њихових родитеља, коме присуствују и стручни вођа пута и одељењске старешине. На састанку се сви ученици обавештавају о правилима понашања, којих су дужни да се придржавају.

Извештај о извођењу екскурзије:

После изведеног путовања, стручни вођа пута и представник агенције сачињавају забелешку о извођењу путовања, после чега стручни вођа пута у року од три дана сачињава извештај, који подноси директору. Извештај о изведеној екскурзији усваја савет родитеља, наставничко веће и школски одбор

Школа ће у складу са потребама образовних профила организовати излете, стручна путовања и једнодневне стручне посете који ће детаљније бити уређени годишњим планом рада школе.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

С обзиром на природу образовних профила који се образују у Машинско-електротехничкој школи, важно је да се спроведу одговарајући програми безбедности и здравља на раду како би се осигурало сигурно окружење за ученике и особље. У школи се спроводе:

Обука о безбедности на раду:

Ученици се на првим часовима практичне наставе, лабораторијских вежби и вежби упознају са основним принципима безбедности на раду који се односе на специфичности наставних предмета. То укључује обуке о сигурном руковању алатима, машинама и опремом, превентивним мерама заштите од повреда и правилном поступању у случају опасности.

Обука о правилном коришћењу опреме:

Ученици се обучавају о правилном коришћењу машина и специфичне опреме која се користи у њиховим подручјима рада, као што су CNC машине, машине за обраду метала, електрични опрема, алати итд. Ова обука обухвата и правилно одржавање алата и опреме како би се спречили незгоде и оштећења.

Прва помоћ:

Програм обуке о безбедности и здрављу на раду укључује и обуку из прве помоћи. Ученици треба да науче основне поступке пружања прве помоћи у случају повреда или хитних медицинских ситуација.

Процена ризика:

Школа спроводи процену ризика како би се идентификовали потенцијални ризици и опасности на радном месту. Ово укључује идентификацију потенцијалних извора повреда или болести, као и имплементацију мера за њихово спречавање.

Заштита и безбедности ученика од болести и повреда:

Школа води бригу о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта, води бригу о обављању систематских прегледа ученика, обезбеђује надзор наставника за време рада на уређајима или предметима који могу изазвати повреду, као и за време активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде.

Безбедносне процедуре и упутства:

Развијање и имплементација јасних безбедносних процедура и упутстава које треба да прате ученици и запослени приликом рада са машинама, опремом и алатима. Ово укључује правилно означавање опасних зона, употребу личне заштитне опреме, као и поступање у случају пожара или других сличних ситуација.

Ради спровођења мера безбедности и здравља на раду, школа је ангажовала Привредно друштво за безбедност и здравља на раду „BNV PREVENT“ д.о.о Београд која, између осталог:

Спроводи поступак процене ризика на радним местима и у радној средини;

- Врши контролу и даје савете у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
- Учествоје у опремању и уређењу радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- Организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
- Организује превентивне и периодичне прегледе и проверу опреме за рад;
- Предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком;
- Прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у школи
- Припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
- Припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену ;
- Забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосреду опасност по живот или здравље запосленог;
- Сарађује и координира рад са службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;

Ови програми су интегрални део образовног процеса у школи како би се осигурало сигурно и здраво окружење за ученике и запослене током обављања практичних вештина и активности у свим подручјима рада.

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИЛАГОЂАВАЊЕ И ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ

Школа ствара окружење где се сваки ученик осећа добродошло и подржано. Смернице и кораци који се предузимају у циљу пружања додатну подршку ученицима су:

Индивидуални приступ:

Сваки ученик је јединствен и има различите потребе и зато је важно сваком ученику приступити индивидуално и идентификовати специфичне изазове с којима се суочава. То постижемо редовним разговорима са ученицима, праћењем њиховог напретка и идентификовањем области у којима им је потребна додатна подршка.

Планирање и диференцијација наставе:

Наставници прилагођавају свој наставни план и методологију учења да би задовољили различите потребе ученика. То укључује прилагођене материјале за учење, додатне вежбе и активности, као и различите приступе оцењивању.

Подршка кроз допунску наставу:

У школи се организују допунски часови за ученике којима је потребна помоћ у савладавању одређених наставних области или наставних предмета. Ови додатни ресурси пружају подршку и прилику за додатно вежбање и разумевање градива.

Коришћење технологије:

Да би се пружила додатна подршку ученицима користе се и предности информационих технологија. То укључује коришћење онлајн ресурса, интерактивних вежби, едукативних филмова, програма и апликација које могу олакшати учење и разумевање градива.

Сарадња са родитељима или другим законским заступницима ученика:

Родитељи или други законски заступници се укључују у процес подршке ученицима. Одељењске старешине редовно комуницирају са родитељима или другим законским заступницима о напретку ученика, идентификују се заједнички циљеви, договарају се начини стварања подржавајућег окружења код куће.

Креирање инклузивног окружења:

Срж инклузије јесте препознавање баријера у образовном процесу и пружање подршке сваком ученику како би их, ако на њих наиђе, превазишао. Мере подршке се пре свега планирају за појединачног ученика на основу процене његових потреба. На предлог наставника, родитеља или стручног сарадника, поступак за пружање подршке покреће Тим за инклузивно образовање, а планира је тим за додатну подршку који чине предметни наставник, родитељ ученика, стручни сарадник, одељењски старешина и по потреби, особа од поверења ако је родитељ предложи.

Додатну подршку у образовању и васпитању пружа се ученику који:

- има тешкоће у учењу
- има сметње у развоју или инвалидитет
- потиче, односно живи у средини у којој не добија одговарајуће подстицаје
- из других разлога остварује право на подршку у образовању.

Право на прилагођен и обогаћен начин образовања има и ученик са изузетним способностима.

Подршка се остварује кроз различите видове прилагођавања:

- прилагођавање простора, услова и организације рада, прилагођавање материјала и учила;
- прилагођавање метода, техника и облика рада;
- прилагођавање садржаја, исхода и стандарда предметних постигнућа;
- прилагођавање испитивања и оцењивања.

Основни смисао и крајњи циљ пружања подршке је да се на нивоу одељења и школе створе такви услови који ће за ученика да обезбеде:

- развој и јачање самопоуздања
- укљученост у вршњачку групу
- што ефикасније учење.

Имплементација ових смерница пружа ефикасну и циљну подршку ученицима и допринеси њиховом успеху и добробити. Индивидуални образовни планови биће саставни део школског програма у виду прилога.

ПРОГРАМ ВОЈНЕ ОБУКЕ УЧЕНИКА ЗАВРШНИХ РАЗРЕДА

У складу са дописом Министарства одбране Републике Србије и Центра министарства одбране Ужице, на четири часа одељењског старешине завршних разреда реализоваће се 11 тема у вези са системом одбране. Наведене теме реализоваће одељењски старешина.

Одређене су теме ових часова:

- Интонирање химне Републике Србије;
- Место, улога и задаци Војске Србије у систему безбедности и одбране Републике Србије;
- Војна обавеза у Републици Србији;
- Радна и материјална обавеза у Републици Србији;

- Како постати официр Војске Србије;
- Како постати професионални војник;
- Физичка спремност - предуслов за војнички позив;

- Служба осматрања и обавештавања.
- Облици неоружаног отпора;
- Бојни отрови, биолошка и запаљива средства;
- Цивилна заштита;

- Тактичко – технички зборови.

Прибој,
Јун, 2024.године

Председник школског одбора
Иван Самарцић, маст. стр. инжењер